

FI lausuntopyyntö VV

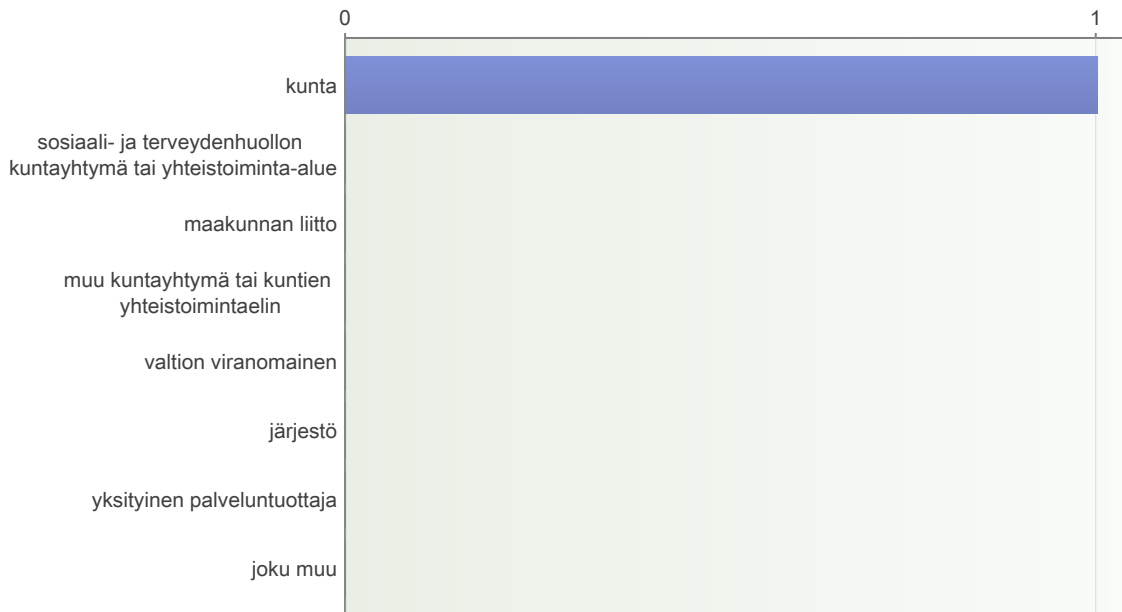
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Kuhmon kaupunki	Juhana Juntunen	juhana.juntunen@kuhmo.fi	21.3.2017	Kaupunginvaltuusto

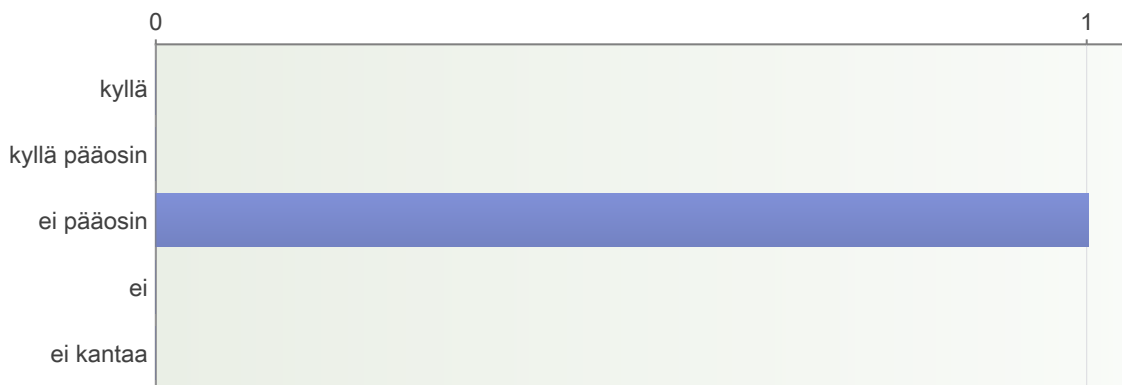
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

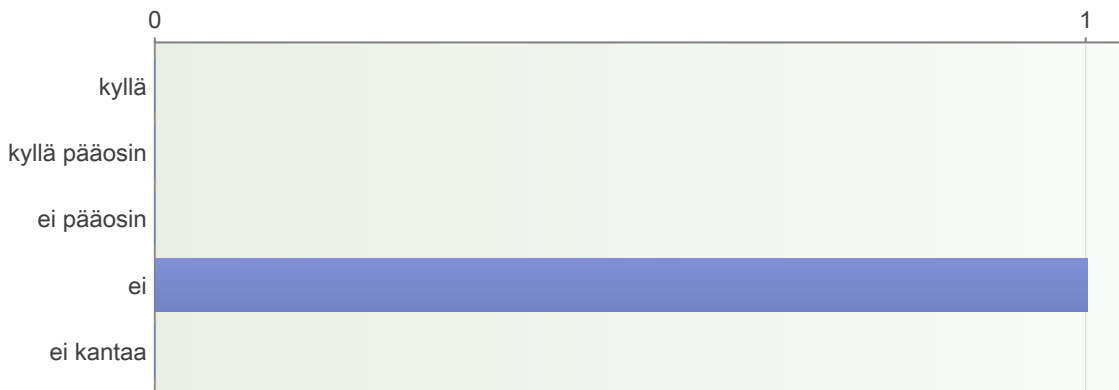
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Riski on, että syrjäseudulla palveluntarjoajia ei ole tai palvelu on kalliimpaa kuin kasvukeskuksessa. Jos palvelut ovat kalliimpia, SOTE-menot kasvavat.
Nyt lausunnolla oleva SOTE -ratkaisu, jossa SOTE -järjestämisvastuu siirretään maakunnille, parantaa alueiden välistä yhdenvertaisuutta, mutta väestöryhmien väliseen yhdenvertaisuuteen sillä ei liene vaikutusta. Valinnanvapausmalli voi toteutumistavasta riippuen jopa heikentää yhdenvertaisuutta. Valinnanvapausmalli tulee toteuttaa siten, että se ei johda väestön hyvinvointi- ja terveyserojen lisääntymiseen.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

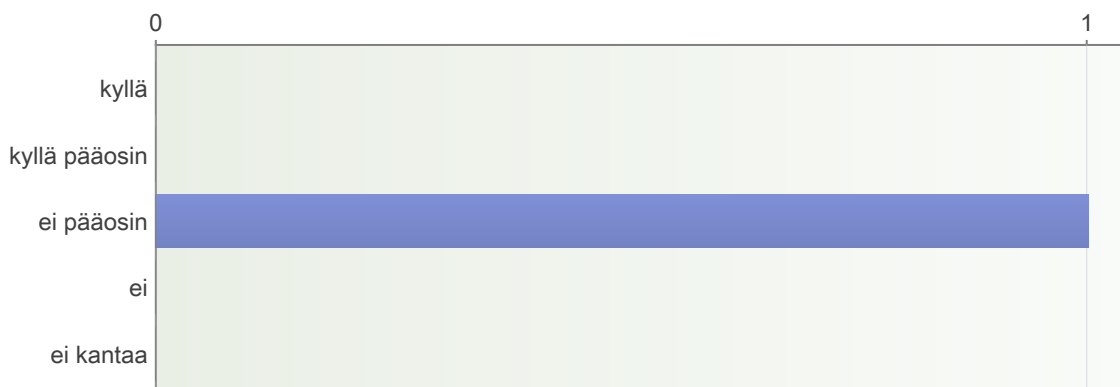
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mallin mukaan asiakas valitsisi palveluntuottajan vuodeksi kerrallaan. Valinta voisi kohdistua vain yhteen maakunnan liikelaitoksen toimipisteeseen, sosiaali- ja terveyskeskukseen sekä suunhoidon yksikköön kerrallaan. Ellei asiakas tee valintaa, maakunta osoittaa helpoimmin saavutettavissa olevan tuottajan. Menettely lisää byrokratiaa. Kaikki asiakkaat, esimerkiksi sairaat vanhukset, eivät kaipaa valinnanvapautta vaan palvelua. Kaikki eivät pysty käyttämään valinnanvapautta.
Kuhmon kaupunki huomauttaa, että kaikilla pienillä palveluntuottajilla ei ole mahdollisuutta hankkia kaikkia erityislaitteita niiden kalleuden takia.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

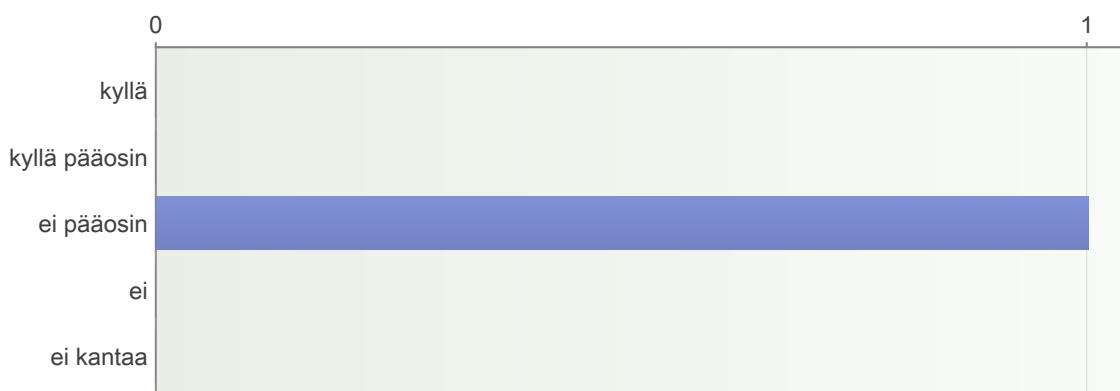
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Järjestelmässä asiakas voi periaatteessa valita palveluntuottajan. Suomen syrjäseuduilla ongelmana on kuitenkin ollut palvelujen saatavuus – ei valinnanvapauden puute. Lisäksi ongelmana on hoitohenkilökunnan ja lääkäreiden saatavuus.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

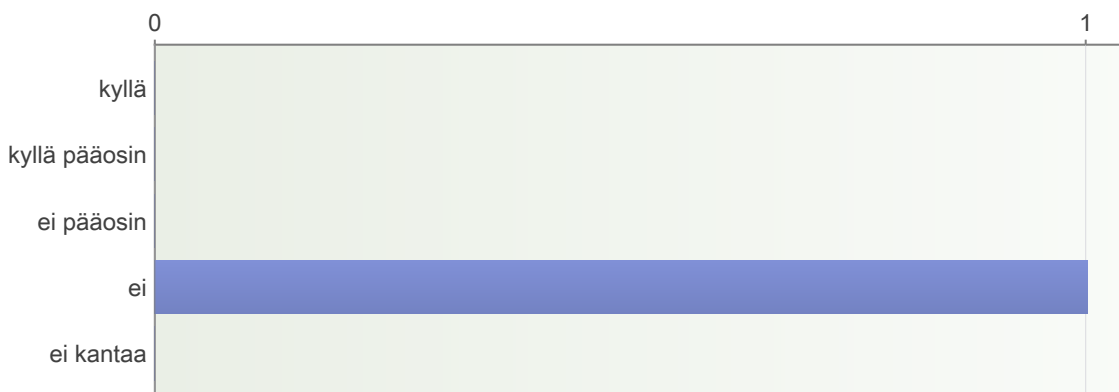
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelujen integraatio vaatii paljon työtä, kun palveluntuottajia on runsaasti.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

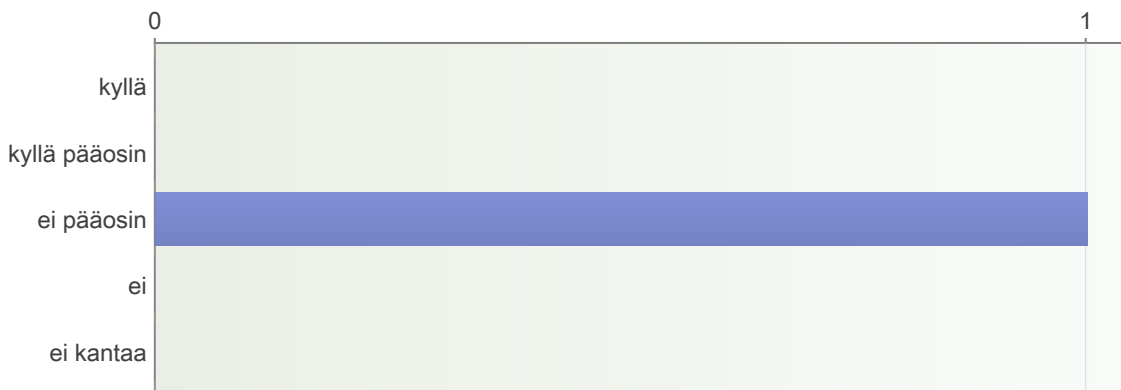
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valtioneuvoston teettämän selvityksen mukaan julkisten menojen kasvua voidaan vähentää vähentämällä alueellisia eroja sosiaali- ja terveyspalveluissa. Säästöjä syntyy, jos otetaan parhaat käytännöt maan laajuisesti. Kustannustehokkaimmista yksiköistä löytyy konkreettisia toimintamalleja. Niillä pystytään selvityksen mukaan alentamaan kustannuksia ilman laadun tai vaikuttavuuden heikentymistä. Säästötavoitteen saavuttamiseksi 2029 mennessä SOTE -menojen reaalisen vuosikasvun pitäisi jäädä 0,9 prosenttiin välillä 2019–2029, kun nykyisessä ennusteessa menot kasvavat 2,4 prosenttia vuodessa. Onko tavoite saavutettavissa?
Kuhmon kaupungin näkemyksen mukaan 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite ei toteudu ilman, että palveluprosesseja kehitetään tai palveluita leikataan. Harvaan asutun alueen pelkona on, että palvelut karkaavat kauas syrjäseuduilta. Säästötavoitteen saavuttaminen edellyttäisi todennäköisesti palvelujen leikkaamista ja rajoittamista. Näin tuottavuustavoite olisi pienempi, jolloin tavoiteltu säästö SOTE -menoissa olisi mahdollinen.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntademokratia eli asukkaiden osallistumisoikeudet ja -mahdollisuudet ovat yleisesti ottaen riittävät (=suorat vaalit ja monipuoliset muut keinot). Demokratia uudistus edellyttää kuitenkin, että asiakkaiden ja aidon valinnanvapauden näkökulmien turvaamiseksi myös luottamushenkilöille taataan edustus maakunnallisten palvelulaitosten päätöksenteossa niiden hallitusten jäseninä. Kuhmon kaupunki katsoo, että valtionohjauksen tulisi keskittyä poliittisesti strategisiin kysymyksiin. Sen sijaan palveluita koskevat operatiiviset ammatillista ja alueellista asiantuntemusta edellyttävät asiat tulisi jättää maakuntien päätösvaltaan. Koska valtio rahoittaa maakunnan toiminnan, sen ohjausvalta on merkittävä. Valtion tulee huolehtia myös syrjäisten seutujen palvelujen riittävydestä.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

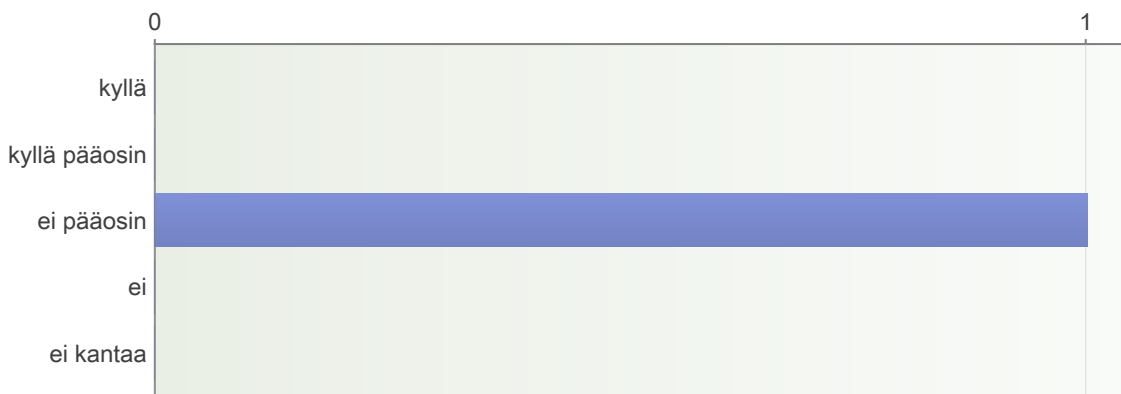
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Muutoksen läpivieminen edellyttää paljon kehittämistyötä, jota kyselyjen runsaudesta päätellen tehdään jo kaupallisissa yrityksissä. Julkisella puolella kehittämistyötä pitää tehdä enemmän.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvveluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiötettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

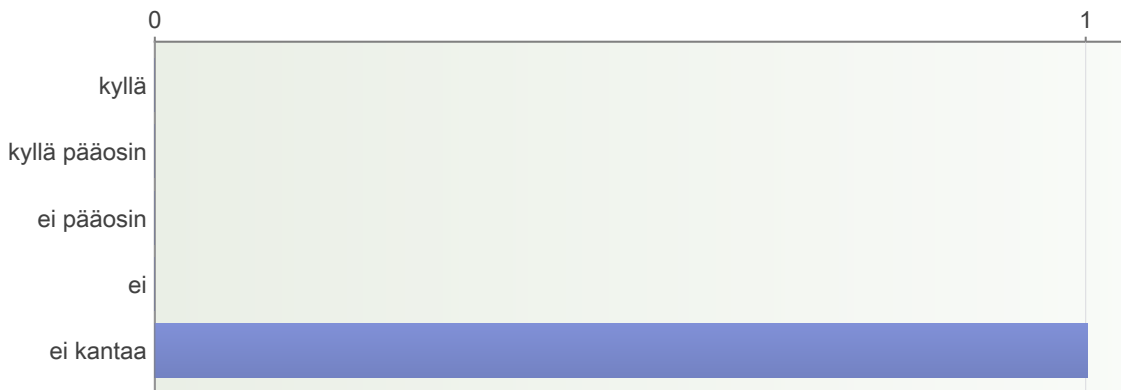
19. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Jos lausuntoluonnoksen laatijoilla on ongelmia hahmottaa valinnanvapauden käytännöt, kuinka hyvin ne on suunniteltu. Eri palveluntarpeiden määrittelyt ja asiakaskohtaisten budjettien teko ovat uusia työmuotoja, jotka lisäävät kustannuksia.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämism vastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

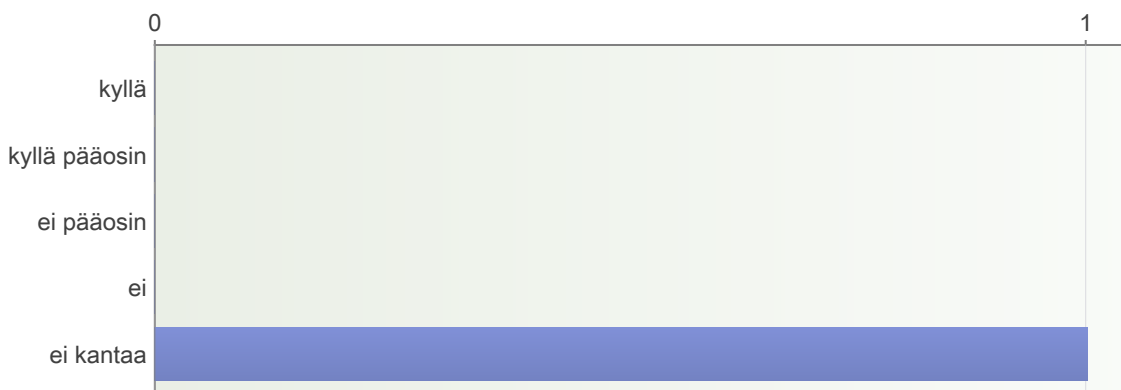
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ennustaminen on vaikeaa. Huonoja esimerkkejä löytyy mm. Iso-Britanniasta.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

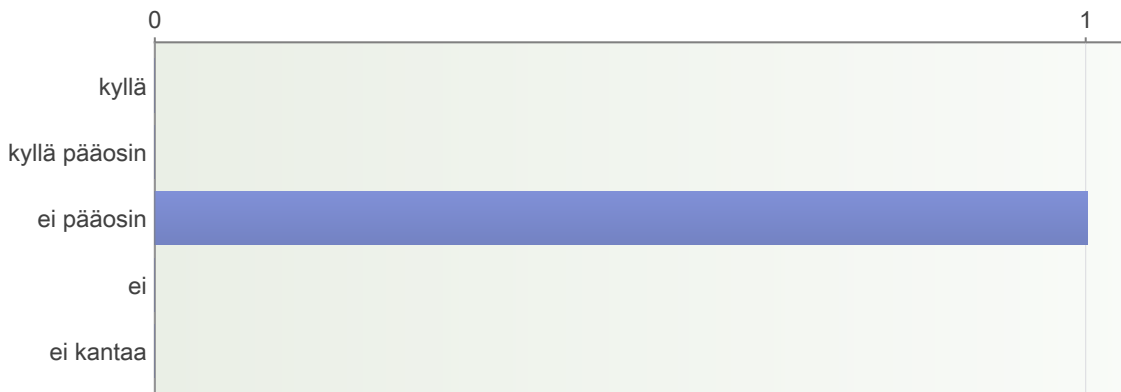
23. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Käytäntö tulee osoittamaan, onko oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

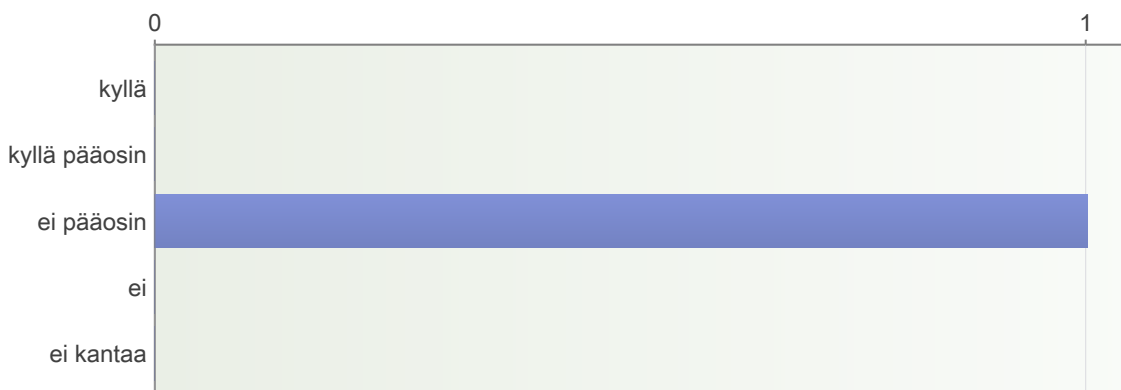
25. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan on kohtuullisen vaikeaa arvioida terveydenhuollon laatua ja vaikuttaa toteutukseen.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

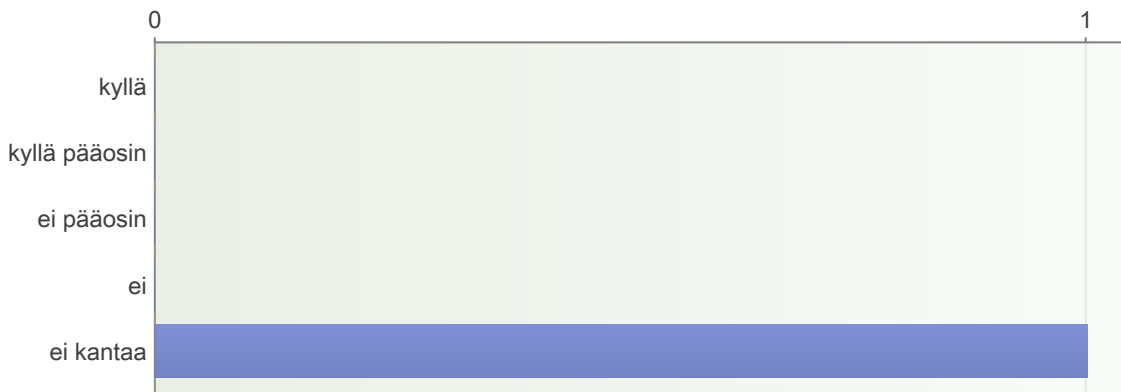
27. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kuhmon on keskustasta on yli 60 kilometriä seuraavaan vaihtoehtoon eli Sotkamoon saamaan palveluita. Kuhmon Hirveläntieltä matkaa Sotkamoon kertyy yli 80 kilometriä ja Kuumusta reilusti toistasataa kilometriä. Kysymys on teoreettinen.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

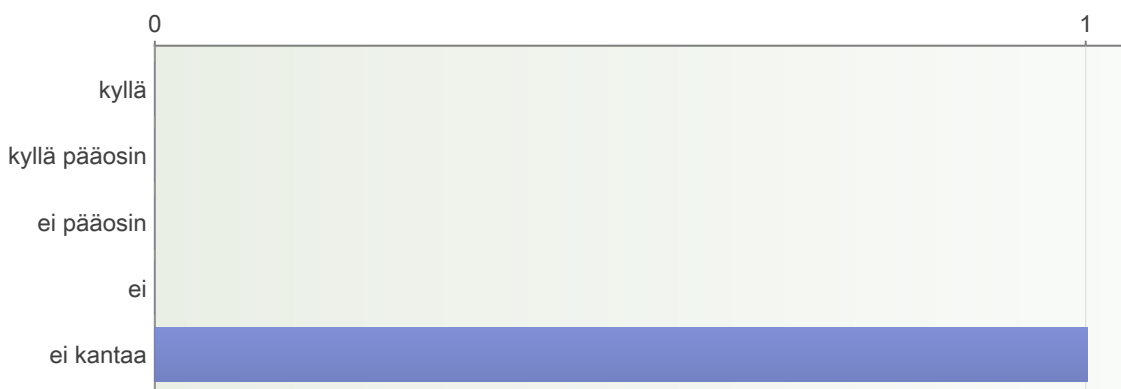
29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Järjestelmä vaikuttaa monimutkaiselta, mikä voi lisätä kiistoja ja kustannuksia.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

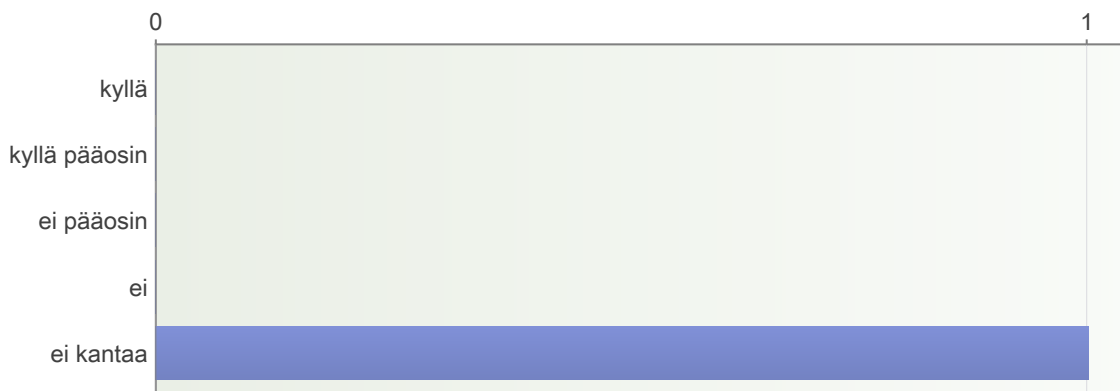
31. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kyse on valtavasta kokeilusta, joten aika näyttää kokeilun onnistumisen.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

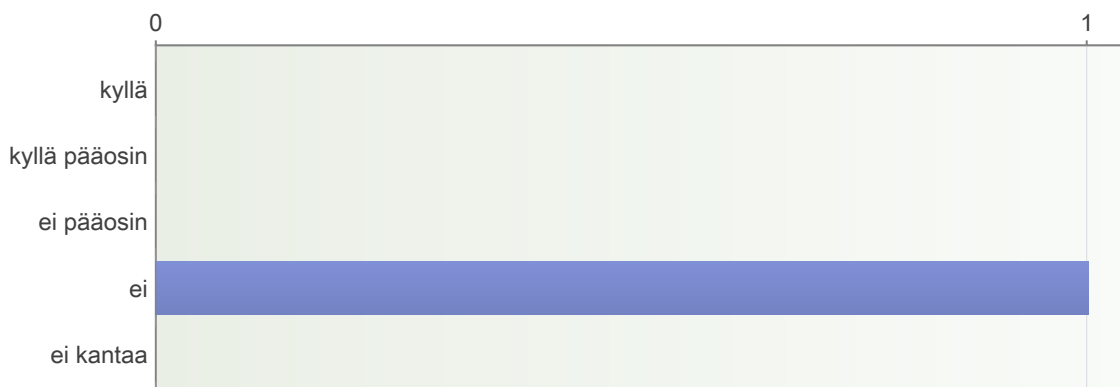

33. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

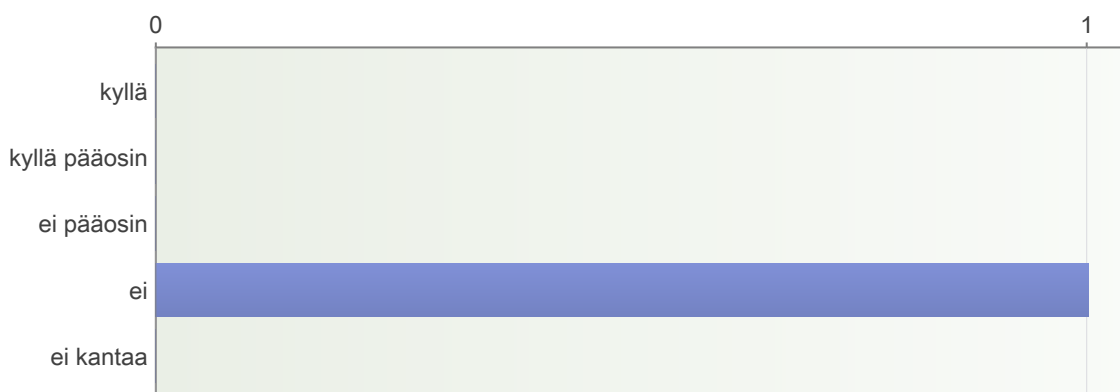
- Budjetointi ei lisää valinnanvapautta, vaan nostaa terveydenhuollon kokonaiskustannuksia hallinnollisten töiden kasvun kautta.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti).

Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

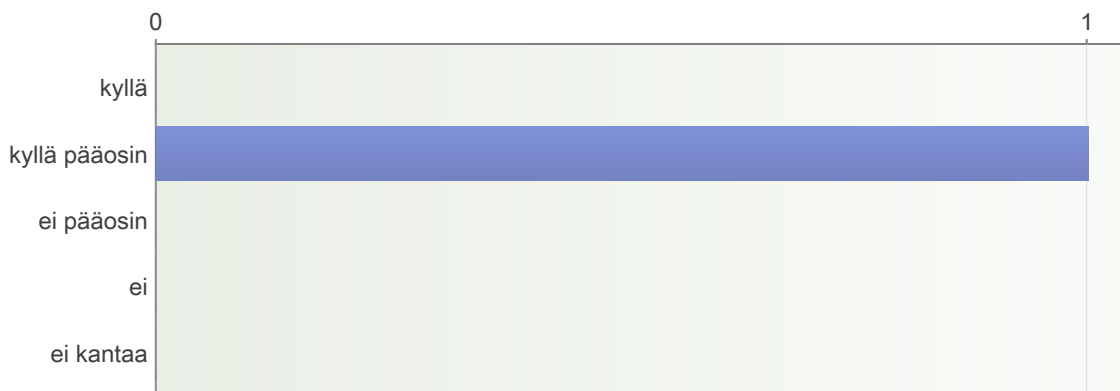
37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mutkikas järjestelmä on ristiriidassa järjestelmän tavoitteiden kanssa.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

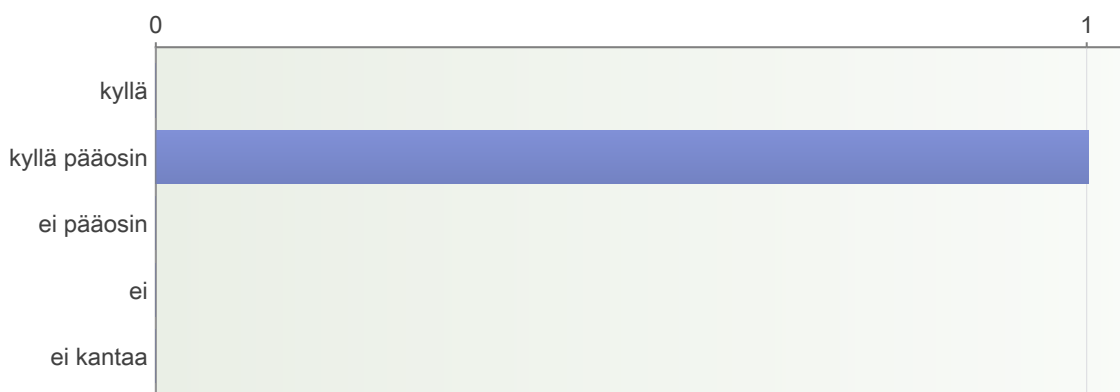
39. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Riskinä ovat toiminnassa tapahtuvat muutokset. Valvonnan tulee olla jatkuvaa.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

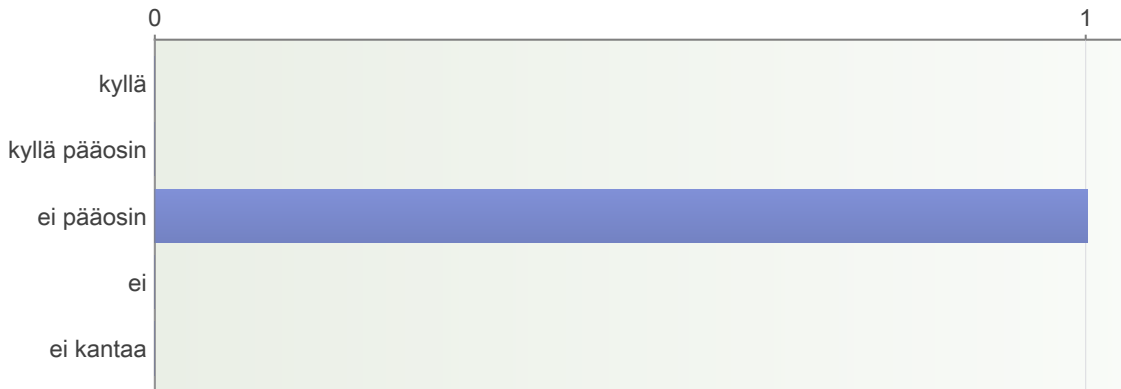
41. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sopimusten määrän lisääntyminen merkitsee hallinnollisen työn kasvua.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

43. Vapaamuotoiset huomiot.

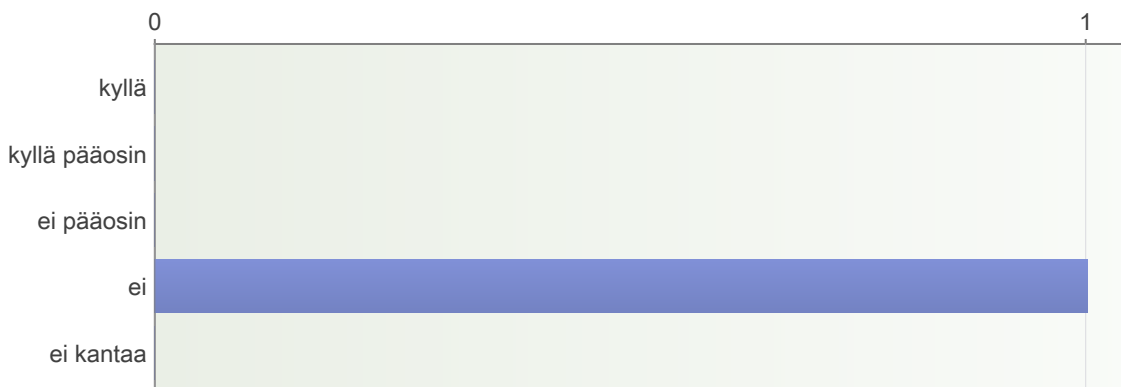
Vastaajien määrä: 1

- Järjestelmä vaikuttaa mutkikkaalta, mikä on omiaan lisäämään jännitteitä ja tulkintaerimielisyyksiä.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

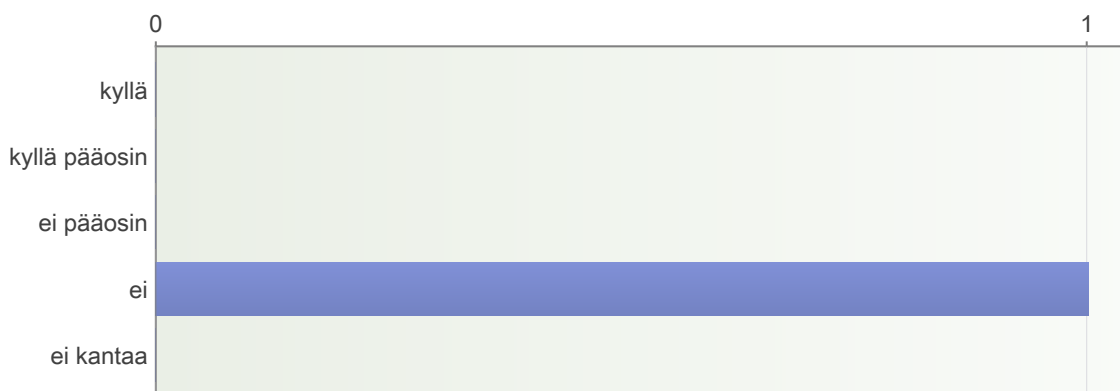
45. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kilpailu asiakkaista voi johtaa epäoikeudenmukaisuuksiin.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

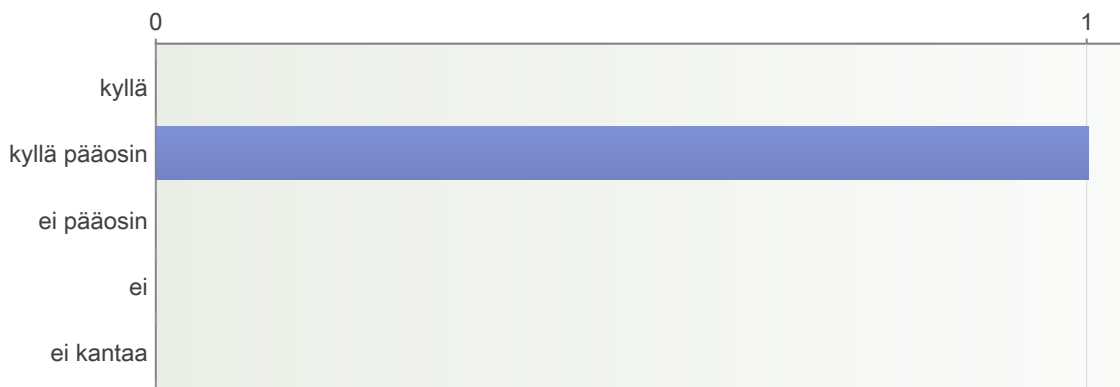
47. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Menettely on mutkikas ja kiistoille altis. Lisää terveydenhuollon kustannuksia.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

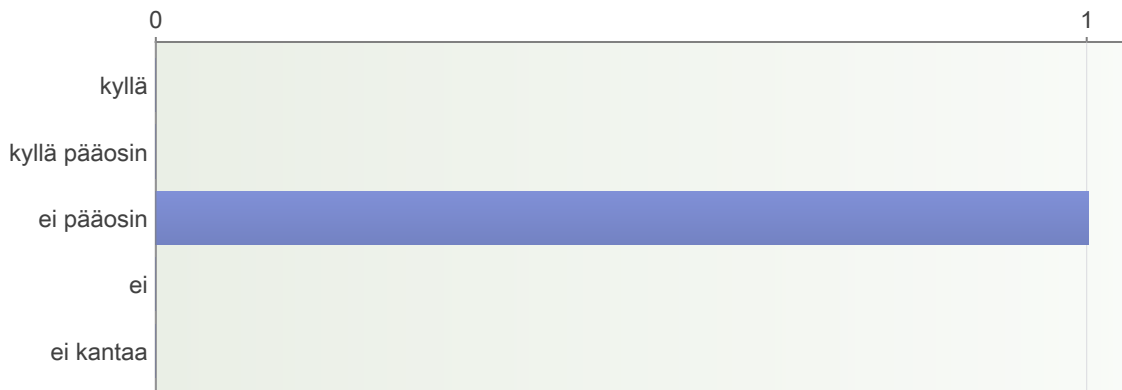

49. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

51. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Edellyttää sopimusosaamisen juristien sekä taloushallinnon ammattilaisten rekrytointia, mikä lisää terveydenhuollon kustannuksia.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

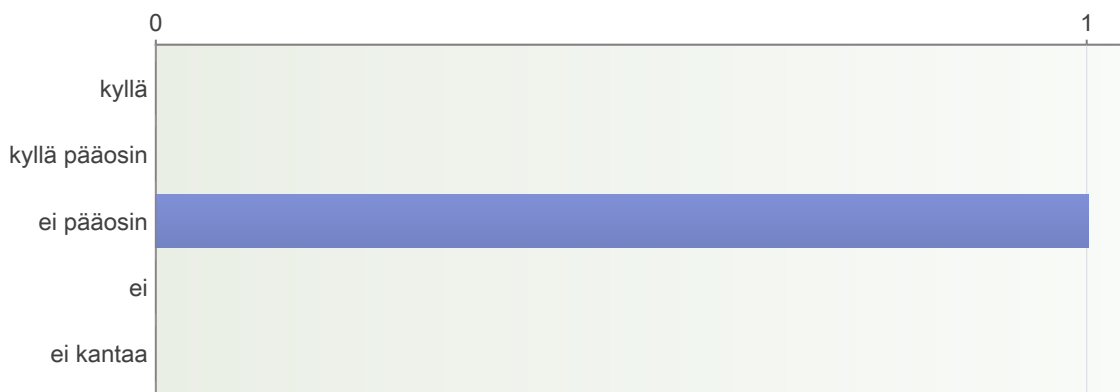
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Muutos on houkutteleva etenkin kasvukeskuksissa yksityisen sektorin toimijoille.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Pienen vastaanoton olemassaolo (esim. yksityinen pieni hammashoitola) voi muodostua vaikeaksi raskaalla byrokratialla ja ylimitoitetuilla vaatimuksilla, joissa ei oteta huomioon sen suurista vastaanotoista poikkeavaa tilannetta. Tällä heikennetään erityisesti pienten, erityistaitoja omaavien yrittäjien asemaa ja vähennetään asiakkaan valinnanmahdollisuuksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

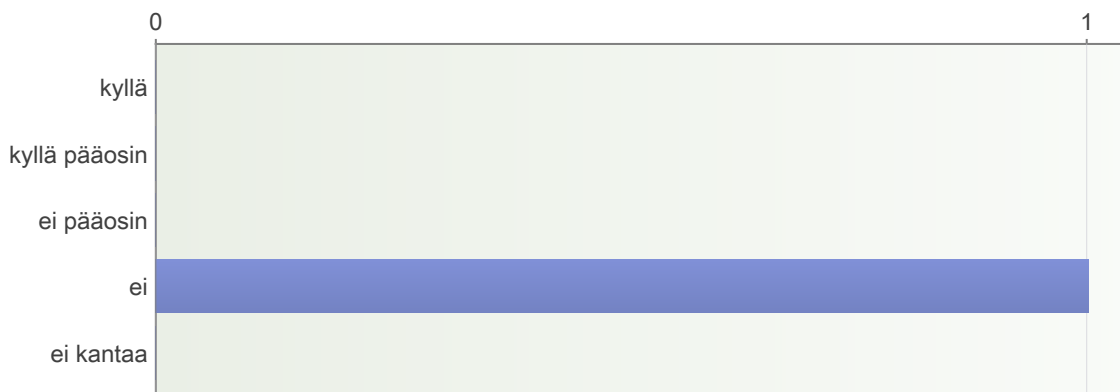
57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Vastaajien määrä: 1

- Syrjäseudulla on puute palveluista. Maakunnille syntyy omien liikelaitosten alaisia yhtiöitä, jotka kilpailevat yksityisten palveluntuottajien kanssa. Päätöksentekijöiden objektiivisuus ja valvutuneisuus ratkaisevat kilpailun neutraliteetin. On vaikeaa ennustaa, miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

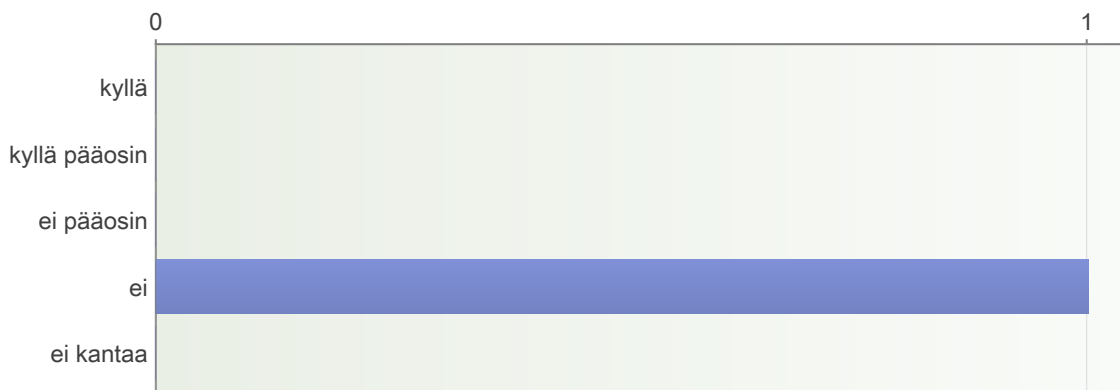
59. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- ks. kohta 18 b

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kyseessä on hyvin suuri muutos, jonka lopputulosta on vaikea arvioida. On suotavaa, että muutoksen edetessä, linjauksia voitaisiin tarkistaa.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Kainuussa muutosta on harjoitettu. Iso riski on perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraation katkeaminen.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Kuhmon kaupunki yhtyy Kuntaliiton alustavaan kantaan asiasta, jonka mukaan valinnanvapaus on kannatettava periaate, mutta sote-uudistuksen tavoitteita se uhkaa: riskeinä ovat kustannusten nousu, asiakaslähtöisen integraation ja yhdenvertaisuuden häviäminen sekä palvelujen tuottajien oman edun mukainen asiakkaiden ohjaaminen

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.